

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-500
23 вересня 2019 року

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань освіти, науки та
інновацій**

Бабаку С. В.

Щодо проєкту Закону України № 2000

Шановний Сергію Віталійовичу!

На розгляді у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій перебуває проєкт Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 2000 від 15.09.2019 року, Кабінет Міністрів України) (далі – Законопроект). За результатами проведеного комплексного аналізу зазначених законодавчих ініціатив пропонуємо:

1. Збільшити обсяг освітньої субвенції на 27,5 млрд грн.

Розмір освітньої субвенції передбачений на рівні 77,5 млрд грн. Дефіцит освітньої субвенції на виплату заробітної плати педагогічним працівникам у 2019 році складає в середньому 10 %. Враховуючи рівень недофінансування поточного року, підвищення заробітної плати педагогічним працівникам (постанова Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 822 «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки» (зростання в середньому на 35%)), обсяг освітньої субвенції на 2020 рік для повного забезпечення повноважень, делегованих державою у галузі освіти, повинен складати **не менше 105 млрд гривень**. У разі відсутності ресурсу на підвищення заробітної плати в освітній субвенції пропонуємо скасувати постанову Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 822 або відтермінувати її дію. У такому разі розмір освітньої субвенції має становити 84,4 млрд грн, що врахує зростання мінімальної заробітної плати на 12%, реальний контингент учнів, не допустить виникнення дефіциту.

2. Збільшити фінансування Програми державних гарантій медичного обслуговування населення на 31,9 млрд грн.

Фінансування Програми державних гарантій медичного обслуговування населення передбачено в розмірі 72,1 млрд грн, а також на перший квартал 2020 року розмір медичної субвенції – 14,6 млрд грн. Однак потреба коштів у медичній галузі становить 118,6 млрд грн, в тому числі: для забезпечення

первинної медичної допомоги необхідно 33 млрд грн (28 млн. пацієнтів* 500 грн (мінімальна капітаційна ставка, яка врахує лише зростання мінімальної заробітної плати)*коригувальний коефіцієнт залежно від вікової групи); для забезпечення вторинної та третинної медичної допомоги за аналізом потреб у 2019 році – орієнтовно 85,6 млрд грн (з урахуванням дефіциту коштів у 2019 році, показника індексу інфляції та потреби на лікування хворих на цукровий діабет).

Окрім цього, пропонуємо здійснювати видатки на лікування хворих на цукровий діабет за окремою бюджетною програмою, розпорядниками нижчого рівня якої визначити обласні держані адміністрації.

3. Збільшити розмір додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я на 12,1 млрд грн.

Така дотація передбачена у розмірі 7,9 млрд грн, у той же час у 2018 року він становив 16,5 млрд гривень. У 2020 році розмір цієї дотації з метою належного забезпечення переданих із державного бюджету видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я має складати не менше 20 млрд гривень.

Пропонуємо запровадити прозорий формульний розподіл такої дотації між бюджетами місцевого самоврядування. Адже діючий механізм розподілу є необ'єктивним та корупційновразливим. На сьогодні лєвова частка цієї дотації перерозподіляється на користь обласних та районних бюджетів – відповідно 45% та 33,2%. Тобто, найбільша частка дотації залишилася в розпорядженні обласних бюджетів, у той час як питома вага видатків на освіту й охорону здоров'я загального фонду обласних бюджетів у структурі загального обсягу асигнувань усіх місцевих бюджетів за відповідними галузями складає лише 11%.

4. Передбачити додаткову субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам в розмірі 14,6 млрд грн на підвищення заробітної плати педагогічним працівникам дошкільної, позашкільної, професійно-технічної освіти на виконання постанов Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 822 «Про оплату праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки» та від 10.07.2019 року № 695 «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 22», а також підвищення заробітної плати тренерів-викладачів дитячо-юнацьких спортивних шкіл на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 755 «Деякі питання оплати праці працівників дитячо-юнацьких спортивних шкіл».

У разі відсутності такого компенсаторного ресурсу пропонуємо скасувати такі постанови або відтермінувати їх дію.

5. Передбачити 19,0 млрд грн субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання

холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування (за розрахунками Мінрегіону на підставі зібраної ОДА від надавачів послуг інформації про розмір заборгованості з різниці в тарифах).

Різниця в тарифах виникла протягом 2016-2019 років через рішення держави про підняття цін на природний газ, збільшення мінімальної заробітної плати без перегляду цін на послуги теплопостачання, запровадження ринку електричної енергії, скасування «нічного тарифу» на електричну енергію.

6. Передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад в обсязі 5 млрд грн на рівні показників 2016 року із розрахунку 1,1 тис грн на 1 сільського жителя (очікувана кількість сільських жителів ОТГ – 4,5 млн осіб).

7. Визначити обсяг субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження у сумі 0,4 млрд грн відповідно до обсягу запланованого на 2020 рік збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, за рахунок якого здійснюється фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення.

8. Виключити з Законопроекту норму щодо зупинення на 2020 рік дії окремих положень статей 12¹, 12² Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» щодо спрямування коштів збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, у вигляді субвенції із спеціального фонду Державного бюджету України до спеціальних фондів бюджетів обласних, районних, міських рад монофункціональних міст для забезпечення належного фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення.

9. Спрямувати 20 % коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах безпосередньо до бюджетів міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад, розподіливши їх між такими бюджетами окремим додатком до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (за прикладом 2012 року), та внести відповідні зміни до Бюджетного кодексу. Зазначене не потребує додаткового ресурсу державного бюджету.

Фактично норма Бюджетного кодексу в частині отримання місцевими бюджетами коштів субвенції для ремонту доріг комунальної власності у

населених пунктах не працює, а реформа «децентралізації доріг» не зачіпає бюджети ОМС, ресурс майже у повному обсязі залишається на рівні обласних бюджетів.

10. Списати заборгованість за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, наданими місцевим бюджетам за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку у 2009-2014 роках. Зазначене не потребує додаткового ресурсу з державного бюджету, оскільки кошти субвенції, отримані місцевими бюджетами матимуть цільове спрямування та будуть повернуті у повному обсязі до державного бюджету.

Позики надавались через невиконання розрахункових обсягів закріплених доходів місцевих бюджетів, визначених Міністерством фінансів України у 2009-2014 роках. Такі кошти надавались виключно на виконання делегованих державою повноважень. Накопичення боргів місцевими бюджетами відбулось внаслідок завищення Мінфіном розрахункових обсягів закріплених доходів і тривалого невиконання показників таких доходів.

11. Продовжити оподаткування акцизним податком реалізацію суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю пального з метою недопущення втрат місцевих бюджетів в частині акцизного податку на пальне. Потенційні втрати місцевих бюджетів 7,7 млрд грн (планові надходження у 2019 році). Зазначаємо, що обсяг таких втрат не покривається обсягом коштів, які можуть бути спрямовані на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах на вулиці та дороги в населених пунктах, за рахунок коштів Дорожнього фонду. Максимальний обсяг таких коштів може становити 4 млрд грн у разі прийняття відповідних рішень обласними державними адміністраціями, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства, Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету. У 2018-2019 роках на ці цілі обласними державними адміністраціями спрямовувалося кошти щорічно близько 1 млрд гривень.

12. Законодавчо встановити з 2020 року та наступних років оплату з державного бюджету гарантованих державою пільг, зокрема пільг на проїзд та послуг зв'язку. Передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на такі цілі в розмірі 6 млрд гривень.

У разі відсутності ресурсу у Державному бюджеті на 2020 рік на забезпечення гарантованих державою пільг скасувати їх або призупинити їх надання.

13. Передбачити 2,2 млрд грн у державному бюджеті на погашення боргів за надані гарантовані державою пільги у 2015-2016 роках.

14. Передбачити у державному бюджеті 2020 року кошти на сплату енергопостачальним підприємствам штрафних санкцій по рішеннях суду, які виникли внаслідок несвоєчасного перерахування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на пільги та субсидії, в розмірі не менше 7 млрд гривень.

Окрім цього, з метою забезпечення підвищення рівня надходжень до місцевих бюджетів пропонуємо внести зміни до Податкового кодексу України, якими:

- забезпечити індексацію нормативної грошової оцінки землі відповідно до індексу споживчих цін за відповідний рік. Потенційні надходження місцевих бюджетів – 2,2 млрд грн (планові надходження у 2019 році від плати за землю 30,1 млрд грн, а відповідно до пояснювальної записки споживча інфляція становитиме 7,4 % (грудень до грудня попереднього року) за підсумками 2019 року);
- скасувати пільгу по платі за землю для платників єдиного податку, гірничодобувних підприємств для видобування корисних копалин та розробки родовищ корисних копалин;
- скасувати пільгове оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та платою за землю, якщо об'єкт оподаткування знаходиться на лінії зіткнення.

Зважаючи на вище зазначене, Асоціація міст України просить Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій підтримати проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (реєстр. № 2000 від 15.09.2019 року) з урахуванням наданих зауважень та пропозицій.

З повагою
Виконавчий директор

О. В. Слобожан